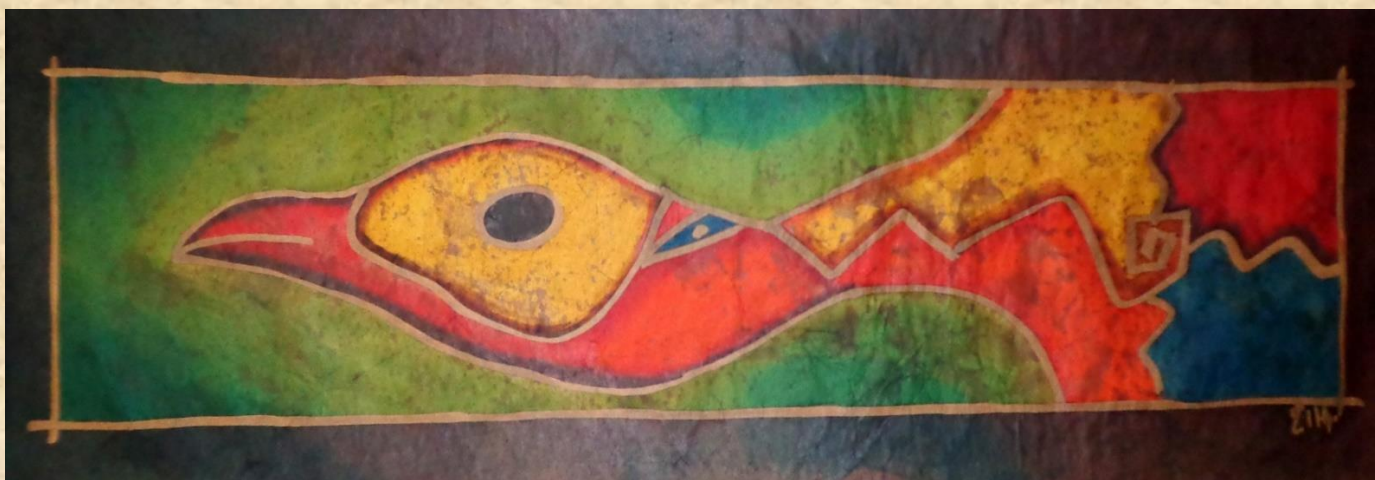

Het Havik broedseizoen 2017 in Bernheze

Painting Raptor, Mariana del Hoyo, Cusco Peru

Verslag controle rondes roofvogelinventarisatie

Berry Setton
Heesch 2017
Vogelwerkgroep
Oss-Uden

Beste roofvogelaars,

Hier weer een kort verslag van mijn 1^e roofvogelronde in Bernheze. Na mijn thuiskomst van Cuba snel weer naar buiten geen tijd om te herstellen van de jetlag. Na dat zonnebad in Cuba was ik wel toe aan een stiltebad. Ik ben alleen op pad. Onze eigen georganiseerde rondreis door Cuba was geweldig maar daarover meer als ik jullie persoonlijk spreek. Het is even wennen aan temperatuur en jaargetij. Wat een verschil in landschap en indeling daarvan. In Cuba nog veel kleinschaligheid begrazing door runderen heel gewoon ik moet er aan denken als ik de discussie lees over de wisent als grote grazers op de Maashorst, Nederland is klein. Daar waren de kalkoengieren (silhouetten lijken op zwarte vrouwen) die ik dagelijks zag talrijker dan hier de buizers. Maar ik kan op mijn manier hier ook in de natuur genieten vandaag rustig opstarten.

Havik H1 De Wielen Heesch

Op deze plek ben ik al eerder een keer geweest, toen heb ik de havik gezien. Mislukte haviken krijgen altijd wat extra aandacht. Ik benader het nest van een andere kant als anders de kant waar ik de havik heb gezien een aantal weken geleden. Toen was er nog een nest in de berk. Nu is het nest geheel weg als ik er onder sta geen resten/takken onder de boom, vreemd.

Ze zijn hier flink aan het snoeien geweest, de Wielen is een struweelgebied en bij de provincie Noord Brabant bekend als de ladder van wegen de vorm op de stafkaart. De "trede" van de ladder zijn de struweelstroken die hier van oudsher waren. Er is niet veel meer van over. Boeren willen steeds beter met grotere machines bij hun land komen. Ik ga het toch nog een keer aankarten bij de Gemeente. Twee foto's ter verduidelijking.

*De huid van bomen rekt en
schuurt en trekt en barst.
Groeien verloopt zelden
rimpelloos.
(Geert De Kockere)*

Rauwe Heide Nistelrode H20

De voorjaarstekenen vlinders, citroen, vosje en dagpauwoog, zingende vinken, putters, mezen en roepende boomkever en -kuipers. Bloeiende sleedoorn, maagdenpalm en speenkruid. De rode bosmieren zijn druk met hun werk en net daarachter een dumping van wietplanten. Ik denk niet dat ze spontaan gaan doorgroeien anders wordt het wel erg biodivers in de onderbegroeiing. De havik is stil en de nestboom heeft een tak verloren door de storm, maar het nest ziet er verder goed uit. Een plukrest van een duif verraad dat hij aanwezig is. Ook de buizerd is actief als ik in de lucht kijk.

Havik zweefvliegveld Nistelrode H3

Nog geen werkzaamheden ook weer z'n besprekpunt met de Gemeente over de uitbreiding van het zweefvliegveld. Gelukkig het vrouwtje zit bij het nest en kekkerd als ik te kort bij kom. Er zijn twee nesten welk gaat ze kiezen dit jaar?

Havik H14 Bosweg Dinther

Vorig jaar het havik vrouwtje dood gevonden onder de nestboom het nest is er nu ook nog uitgewaaid en ligt op de grond. Triest afwachten wat er gaat gebeuren.

Havik H13 Wildhorst Dinther

Het nest van de havik is opgehoogd zelfs een donsveertje aan de nestrand. Verder geen bijzonderheden snel weer door. Op de vijver van "van Eerd" tel ik twintig kuifendjes.

Havik H5 Klotbeek Dinther

Ook hier ben ik al eerder geweest en de havik toen gehoord. Nu is het stil. Ze heeft de keuze uit drie nesten dat komt goed. Hier ga ik bij Mignon langs even tijd voor een kop koffie. Ze is druk met o.a. het maken van huiszwaluwnestjes. Afscheid nemen en bedanken nog voor de koffie en de klets.

Havik H9 Heibloemsedijk Heeswijk

Geen geluid van de havik als ik richting het nest loop. Wel zie ik een gestald onderkomen "Home is where you park it" Oooo is dat zo!

Havik H15 verlengde Rukven Heeswijk

Al jaren geen havik activiteit, toch weer even kijken zo in het begin van het broedseizoen. Wel een belopen dassenburcht die ik zal doorgeven aan Annemarie van Diepenbeek.

Havik H8 terrein van Brabantwater Loosbroek

Ze gaan hier een nieuwe waterleiding graven die zorgt voor de watertoevoer naar Oss. De nestboom komt in gevaar. Ik ben betrokken bij het overleg van de werkzaamheden. Ze starten eind augustus is mijn voorstel, eerst de ontheffingsaanvraag en QuickScan afwachten.

BrabantWater overleg met Joost Tuithof en Marty van Bommel.

Ik ben hier dus al meerdere keren geweest. Vandaag krijg ik hulp van een groepje zwarte kraaien die mijn naar de havik en een nieuw beginnend nestje brengen. Hopelijk zetten ze door op deze nieuwe plek en worden ze niet te veel gestoord.

Groet, Berry

De eerste twee havik ruiveren 2017 zijn gevonden.

Beste roofvogelaars,
Vandaag met Paul op pad we beginnen op de Berkt te Heesch. Het is in vergelijking met vorige dagen bewolkt geen lekkere lente temperatuur door de koude noordelijk wind maar droog. Dat merken we op als we weg fietsen. De aarde lacht met bloemen we genieten van de ontluikende bloesem van de bomen.

Havik h11 de Berkt Heesch

Het oude nest op particulier terrein ziet er doods uit. De nestrand niet (of nog niet) opgehoogd met verse takken. Geen havik geluid wel kraai en nijlgans laten van zich horen. Een zingende geelgors in het topje van een boom een typische struweelvogel die hier thuis hoort. Het zoeken in het sperwerbosje en later bij het kasteeltje levert niets op.

Havik h8 terrein van Brabantwater Loosbroek

Het bij jullie inmiddels bekende nest(boom) die zal verdwijnen als hier een nieuwe waterleiding wordt gegraven in de nazomer. Het nest wordt net als vorig jaar gebruikt door een buizerd die we er op zien vliegen. Aan de rand langs de zandpad ontdekken we twee beginnende nestjes. Zou het van de havik zijn?

Havik h12 Jonkerbos Loosbroek

Nog geen boerenzwaluwen bij onze biologisch melkveehouder concluderen we als we er een tijdje hebben staan kijken. Maar ons vrouwtje havik heeft hier haar nest mooi opgehoogd en een donsveertje wappert in de wind. We zien ze wegvliegen gevolgd door twee kraaien. In de buurt van het nest plukresten van een duif.

Havik h7 Brabantwater-2 Loosbroek

Wat zijn we blij dat we toch weer eens zijn gaan kijken bij dit al jaren(3 jaar) niet bezet territorium. Op het oude nest net als vorig jaar een broedende nijlgans. Net voor we op de fiets stappen ziet Paul een nieuw groot nest in een Corsicaans den. Geluk is vooral een kwestie van goed opletten. Er is weer hoop dat de havik terug is nog even afwachten tot dat we haar hier echt aantreffen.

Havik h5 Klotbeek Dinther

Zoals ik het nu inschat zal het achterste nest worden gebruikt. Het is opgehoogd met verse takken en er zit dons aan de rand van het nest. De havik gezien en met de plaatselijk buizerd samen de lucht in.

Havik h13 Wildhorst Dinther

De havik kekkerd als we de fietsen wegzetten. Dit is de eerste kekkerende havik vandaag. En als we naar het nest lopen vinden we bij de plukrest (duif) onze eerste twee ruiveren van dit broedseizoen. Er hangen al verschillende donsje aan de nestrand, het kan zo maar zijn dat er al eieren gelegd zijn. Zo hoor je het aan te treffen zeggen we tegen elkaar als we weglopen. Alle bruikbare veldkenmerken uit het boekje.

Havik h9 Heibloemsedijk Heeswijk

Ook hier een kekkerende havik. Verder geen bijzonderheden. Een koppel goudvinken roept naar elkaar. Ik krijg alleen het mannetje in de kijker.

Havik h0 Wolvenbos

Niet de wolf maar de havik is hier weer terug, jippie. Als we aankomen zien we twee haviken in de lucht baltsen. In het bos is het eerste zoeken waar de oude nesten waren. Vorig jaar hadden we hier een ruiveer gevonden bij een nest. Verder geen bijzonderheden daarna. Ik moest het thuis even opzoeken hoelang het geleden was dat hier succesvol was gebroed door een havik. Op de Sovon nestkaart van 2005 staan 3 takkelingen vermeld. En de nestkaart van 2006 waargenomen maar niet succesvol. Er zijn boswerkzaamheden geweest het bosje werd na de dood van Dhr. Markgraaf(eigenaar) opengesteld. Er werd een wandelpad aangelegd en ook de jagers namen bezit van het bos. Dus dat is meer dan tien jaar geleden dat er een havik actief was. Hopelijk gaat het hier weer lukken met een havik. Het wordt vervolgd. Als we bij de fietsen aankomen een gesprek met boer en/ook jager. Het was weer tenen knijpend door het ongenueanceerde gesprek dat we hadden met deze jager. Een uitspraak "er zijn veeel te veel buizerds en die eten alle weidevogels op" enz....en als slot de volgende keer niet meer over mijn land lopen, gebruik het wandelpad daar. Doei, we blijven kalm.

Vervolg havik h11 Berkt Heesch

Op de terugweg nog even naar een kweekbosje van tuincentrum Meijs. Ik zag de havik daar invliegen een tijd geleden. Maar ook hier geen havik activiteiten aangetroffen. Blijft nog een raadsel waar deze havik is gebleven. Wordt vervolgt.

Vandaag 30 maart

Prachtig zonnig zomerweer meer dan 20 graden maar liefs als ik 's middags thuis weg fiets. Je blijft niet binnen met dit weer. De huisman activiteiten schuiven maar door. Vandaag de nog overgebleven havik territoriums voor de tweede keer bezocht in Bernheze.

Havik h24 Nistelrodesedijk Vorstenbosch

Het was al weer een aantal jaren geleden dat ik een copulerend havikspaar had gezien. Het geluid herkende ik gelijk weer. Het lijkt op dat van bedelende jonge haviken. Twee mooi adult geklede haviken als liefdespaar prachtig in beeld dat komt wel goed hier. Ik las vanmorgen in de Volkskrant een artikel het is weer "sijjesdag of rokjesdag". Nou havikendag is ook mooi.

Havik h20 Rauwe Heide Nistelrode

Deze stille havik nog niet gehoord dit broedseizoen. Nu heb ik het geluk dat ik ze zie wegvliegen van het nest(gebouwd in 2015). Ik loop hier behoedzaam en stil door het bos. De stilte is de beste verteller las ik ergens en daar geloof ik in. Het is nog onduidelijk waar het vrouwtje gaat zitten.

Havik h1 De Wielen Heesch

Mensen wat een vrolijke afsluiter. Ik zie het havik paartje als ik naar de hoek van een struweelstrook loop. Het oude nest was uit de berk toen ik hier voor het laatst was. Nu een nieuw begin van een nest in een populier. Daar wordt ik nu vrolijk van.

Tot volgende keer. Er is een afspraak gemaakt om met onze klimmer een kunstnest in een populier te hangen. En dan maar hopen dat we met deze inspanning de boomvalk kunnen verleiden om weer in de Ruitersweg te broeden. Zijn nestboom(populier) is vorige maand omgezaagd zoals jullie weten.

Groet,

Berry

Beste natuurliefhebbers,

Wat waren we blij vorig jaar toen er drie jongen boomvalken uitvlogen uit een kraaiennest aan de Ruitersweg Oost in Heesch. Het grote nieuws werd vermeld in de intro van het artikel Tien jaar roofvogel inventarisaties in het contactblad Bladgroen van IVN Bernheze. Maar aan onze euforie voor 2017 kwam snel een einde na een telefoontje. De gehele rij populieren was gekapt door de Gemeente. Aan één kant van deze Historische Ruitersweg lagen alle bomen om en ja je raadt het al ook de nestboom van de boomvalk. Wat een kaal beeld(historisch) is er ontstaan. De ruiters van Napoleon voelde zich vroeger(1800) beschermd door de laanbomen als ze er te paard door heen reden.

Maar hoe dan ook de bomen liggen om. Nu zijn nestbomen van boomvalken jaarrond beschermd en moet er ontheffing worden aangevraagd voor het omzagen. Er werd navraag gedaan bij de Gemeente. Het was gecommuniceerd met de natuur adviesgroep maar daar is het kennelijk niet opgepikt. Ze vinden het vervelend dat het zo gegaan is. Er zal nog overgesproken worden. Was er een kapvergunning? Is de wet Flora en Fauna gevolgd? Is er gekeken naar vogel nesten of holen van spechten? Deze boomlanen zijn transport wegen voor vleermuizen, is er onderzoek geweest? En wat is er over van het historisch beeld?

Hoe de boomvalk nu te helpen?

Er zijn geen kraaiennesten in de populieren rij die er nog overeind staan. En zoals jullie weten maken boomvalken gebruik van bestaande kraaiennesten (in mindere mate van ekster of buizerd nesten) ze bouwen zelf geen nesten. Het idee ontstaat een kunstnest te maken en zo de boomvalk te helpen. Vandaag hebben we een kunstnest in een populier gehangen. Het is ongeveer op de zelfde plaats als de gebruikte nestboom in 2016. We zijn heel benieuwd wat er gaat gebeuren half april als de boomvalken uit Afrika terugkomen om te broeden.

Duimen jullie mee?

Hier enkele sfeer foto's gemaakt tijdens het boom klimmen.

Met vriendelijke groeten,

Berry Setton

Roofvogelwerkgroep

Bernheze, Oss en Vogelwacht Uden

mobiel 06 15367433

Zoek de staart of ogen van de havik op het nest.

Beste roofvogelaars,

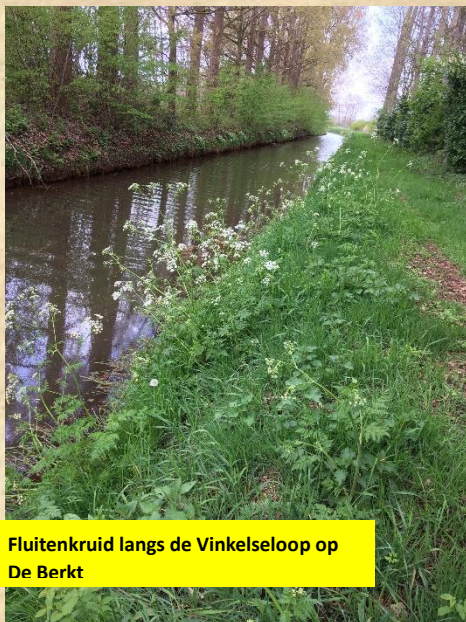
Ik loop een beetje achter met de gegevens uit mijn veldboekje te verwerken tot dit verslag. Met dit mooie weer in de mooiste tijd van het jaar is dat de verklaren. Druk met veldwerk maar geniet met volle teugen.

Korte samenvatting van deze controleronde

Van de twaalf bekende havik territoriums in Bernheze zeker acht broedend aangetroffen. Er zijn altijd wel haviken die niet zijn terug te vinden in gebieden waar in het verleden wel met succes werd gebroed. Ook dit jaar weer bijvoorbeeld havik h2 Rauwe Heide Nistelrode, havik h8 Brabant Water en havik h15 Rukven deze zijn al drie jaar niet terug te vinden. Als het vrouwtje op het nest zit begint ze met ruien van de handpennen. Het verzamelen van deze ruiveren in deze tijd is een uitdaging maar een vermoeiende bezigheid.

Bosanemoon langs de slootkant op de Berkt. Deze sloot is gelukkig niet schoon gemaakt

Fluitenkruid langs de Vinkelseloop op De Berkt

Havik h11 de Berkt Heesch

Met de eigenaar op het particuliere terrein geweest waar twee jaar met succes werd gebroed door de havik h12. Maar het haviksnest is geheel uitgewaaid. Ik hoopte een nieuw nest te vinden met deze rondgang. Nee, de buizerd is al een jaar lang weg zeg mijn begeleider! Het zoeken in de omgeving levert niets op.

Havik h8 Brabantwater-1 Loosbroek

Buizerd vliegt af van het voormalig haviksnest. Buizerds vliegen gemakkelijker af dan de vast broedende haviken, denk ik. Vandaag bij dit zonnig weer veel vlinders, oranje tipje, dagpauwoog en bont zandooijje in de onder begroeiing met kleine veldkers, speenkruid, paardenbloem, fluitenkruid en pinksterbloem. Geen havik activiteiten.

Havik h7 Brabantwater-2 Loosbroek

Van het grote nieuwe nest, dat we de vorige keer ontdekte, vliegt een buizerd. Jammer we hoopten dat de havik weer terug was.

Havik h13 Wildhorst Dinther

De staart van het havik vrouwtje steekt over de nestrand. Veel dons verder bij het nest deze heeft nog net in maart gelegd. Het mannetje lekkerd even.

Fazanthaan in zomerkleed op de Berkt

Havik h9 Heibloemsedijk Heeswijk

Nadat ik de twee bekende nest had gecontroleerd niet bebroed. Even een ander stukje bos doorlopen en daar vind ik een nieuw nest het vrouwtje staande op het nest vliegt af. Dit kom je dus best veel tegen nieuwe nesten. Veel plukrest van houtduif.

Havik Rukven h15

Toch weer een keer gaan kijken bij het oude nest van 2012 omdat de andere plek(verlengde Rukven) ook al drie jaar niet bezet is. Maar niets gevonden.

Havik h0 Wolvenbos

Hier hebben we dus weer een havik. Ze gaat heftig kekkerend te keer als ik het bos inloop. Later zie ik dat er net prooi was aangevoerd en ik ze verraste. Nog niet bekend welk nest gebruikt wordt.

Met het uitrollen van de bladeren van de vrouwtjesvaren is ruiveren zoeken nog net te doen.

Havik h12 Jonkerbos Loosbroek

Hier vind ik verschillende ruiveren. Er wordt gekekkerd als ik bij het nest loop, er zit veel dons aan de rand. Ook deze is vroeg gestart met broeden. Plukresten houtduif.

Vervolg op 17-4-2017

Havik h1 De Wielen Heesch

Geen bijzonderheden bij het nieuwe nest.

Havik h20 Rauwe Heide Nistelrode

Nog onduidelijk waar ze gaat of al zit te broeden. Veel plukresten van houtduif en havik gehoord.

Havik h3 havik zweefvliegveld

Er zit dons aan de nestrand van het oude nest(2014). Havik vrouwtje komt aanvliegen als ik net weg fiets. Ze mist verschillende handpennen maar liggen ze? Heeft dit havik koppel andere afspraken en gaat ze zelf op jacht?

Havik h24 Nistelrodesedijk Vorstenbosch

Hier zie ik weer een staart over de nestrand en veel dons. Plukresten van duif.

Groet, Berry

Vraat van reeën aan de nieuwe aanplant

Richten met de stokcamera op de haviksnesten

Beste roofvogelaars,

We zijn al weer een aantal keren op pad geweest en nu dan eindelijk een verslag van deze tochten. Het is te mooi weer om binnen achter de computer te zitten! En trouwens geen tijd te verliezen want de maand mei is een drukke tijd om vogels te inventariseren.

Korte samenvatting van de havik controlerondes mei

We zijn na onze geweldig mooie vogelreis naar Georgië al weer snel op pad geweest, jullie houden een fotopresentatie te goed. Bij voldoende belangstelling kunnen we een avond organiseren.

Het voorjaar van 2017 was koud en we waren dus wel benieuwd hoe de haviken hier mee om gingen. Het volksweerkundig gezegde kwam meer dan uit. Voor de IJsheiligen, de periode van 11 tot en met 15 mei, er nog steeds nachtvorst mogelijk is. Op veel plaatsen zijn de vruchten van de fruitbomen bevroren en waren de prille blaadjes aan de net uitgelopen bomen en struiken bevroren. De maand april was koud veel jongen koolmezen werden niet groot, een te kort aan voedsel / rupjes. Ze waren er niet/of niet voldoende. Toch zien we dons aan de nestranden van de haviksnesten. Wellicht was er wat uitstel door deze omstandigheden en werden er wat later eieren gelegd. Een enkel paar startte eind maart maar vooral de eerste dagen van april werden er gewoon eieren gelegd. De eieren worden goed warm gehouden door de broedende havik vrouwtjes. En met succes zoals jullie verderop kunnen lezen en zien op de foto's. Met dit warme weer (eind mei) zit het vrouwtje niet op de donsjongen maar op de rand van het nest in hun nabijheid. Waakzaam kijkt ze om zich heen, wanneer krijg je dat beeld zo langdurend te zien? We kwamen het tegen en genieten van die momenten, dit is de "kers op de taart" van al onze inspanningen. De donsjes in het nest liggen op apegapen, dus moest ik goed kijken op de filmbeelden of ze wel echt leefden. Er waren eerst twee verkenningsronden (17+18 mei) nodig om de succesvolle nesten in kaart te brengen voor we ze gingen bezoeken met de stokcamera, we willen dan geen tijd verliezen en zo kort mogelijke storen. Er waren op veel plaatsen al poepjes onder de nestboom. We gaan dit jaar wat vroeger en hopen zo ook de jongen en eventuele eieren (niet of nog niet uitgekomen eieren) in beeld te krijgen. Hiervoor hadden we drie dagen nodig om de twee onderzoeksgebieden: Bernheze en Oss, Herperduin en Maashorst te bezoeken met de camera. Alles samengevat in dit verslag.

Op 25 mei Hemelvaartsdag s'middags zijn we met de stokcamera voor het eerst op pad nu samen met Arno van Eggelen. De van te voren uitgezette route bevat 7 havik territoriums. De Haviken van: Koepelweg Berghem, Zevenbergseweg Berghem, Putje Oss, Munsche heide Noordoosten Maashorst. Dan naar Vorstenbosch en Nistelrode om in Heesch op de Golfbaan te eindigen. Het haviksnest in een hoge spar aan de Munsche Heide Noordoost op de Maashorst is te hoog gebouwd (25 meter) voor onze stokcamera. Dus geen beelden.

We mogen de stokcamera een tijdje lenen zodat we de andere nesten zelf kunnen bekijken. Na een korte instructie zal dat wel lukken denkt Arno! Paul en ik zijn daarna nog tweemaal op pad geweest en wonder boven wonder met bruikbare filmbeelden thuisgekomen. Het kostte ons veel moeite, maar vooral kracht om de lange stok (+/- 20 meter) met camera te richten en omhoog te houden.

Op 29 mei zijn Paul en ik alleen met de stokcamera op pad voor 7 havik territoriums. En op 1 juni zijn we voor de laatste 6 havik territoriums op pad geweest. We nemen op die route ook nog even een buizerd bij

“de Klotbeek” in Heeswijk-Dinther en de torenvalk in “de Bleeken” te Loosbroek mee. Alle havikgegevens samengevat in een tabel per onderzoeksgebied.

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2017							
bezoek datum	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal eieren	aantal jongen	leeftijd jongen	nesthoogte (m)	soortboom
29-5-2017	Wolvenbos	10-apr	3 stuks	3 stuks	10 dagen	15 mtr	grove den
29-5-2017	de Wielen Heesch	gestopt					
29-5-2017	Rauwe Heide Nistelrode	onbekend niet gevonden					
25-5-2017	Zweefvliegveld Nistelrode	8-apr	3 stuks	3 stuks	10 dagen	19 mtr	lariks
1-6-2017	Klotbeek Dinther	10-apr	4 stuks	4 stuks	10 dagen	13 mtr	grove den
29-5-2017	Heibloemsedijk Heeswijk	5-apr	4 stuks	4 stuks	15 dagen	9 mtr	grove den
25-5-2017	Berkt Heesch	onbekend niet gevonden					
29-5-2017	Jonkerbos Loosbroek	1-apr	3 stuks	3 stuks	20 dagen	11 mtr	grove den
29-5-2017	Wildhorst Dinther	5-apr	3 stuks	3 stuks	15 dagen	12 mtr	grove den
25-5-2017	Hooge Vorssel	28-mrt	4 stuks	4 stuks	25 dagen	13 mtr	grove den
25-5-2017	Nistelrodesedijk Vorstenbosch	10-apr	2 stuks	2 stuks	10 dagen	12 mtr	grove den

Roofvogel inventarisatie Oss Herperduin en Maashorst Noord 2017							
bezoek datum	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal eieren	aantal jongen	leeftijd jongen	nesthoogte (m)	soortboom
29-5-2017	de Stelt Oss	1-apr	4 stuks	4 stuks	20 dagen	10 mtr	grove den
1-6-2017	het Putje Oss	10-apr	3 stuks	3 stuks	10 dagen	12 mtr	grove den
25-5-2017	Koepelweg Herperduin	8-apr	3 stuks	3 stuks	10 dagen	19 mtr	lariks
25-5-2017	Zevenbergseweg Herperduin	1-apr	3 stuks	3 stuks	20 dagen	13 mtr	lariks
1-6-2017	Snippenjacht Zuid Herperduin	8-apr	3 stuks	3 stuks	10 dagen	23 mtr	lariks
1-6-2017	Snippenjacht Oost Herperduin	onbekend niet gevonden					
1-6-2017	Ganzenven Herperduin	onbekend niet gevonden					
1-6-2017	Munsche Heide Noordoosten	1-apr	3 stuks	3 stuks	20 dagen	16 mtr	lariks
1-6-2017	Kanonsberg Maashorst-Noord	onbekend niet gevonden					

Hieronder volgen enkele nestbeelden.

Nest op 19mtr met drie donsjongen Koepelweg Berghem

De oudste 4 haviksjongen Hooge Vorssel golfbaan Nistelrode

Om aan te geven dat je snel op het verkeerde been wordt gezet. Deze onderstaande twee foto's van het zelfde nest van 't Putje Oss. 8 dagen verschil in opname. Zie ook de verse nestbekleding. Dennennaalden tegen de parasieten worden regelmatig vers aangevoerd. Een havik houdt zijn nest netjes oude prooiresten worden afgevoerd.

Nestbeeld 25 mei Putje Oss, 2 donsjongen en 2 eieren!
Waarschijnlijk 1 ei en 1 lege eierdop.

Nestbeeld 1 juni Putje Oss, 3 donsjongen lekker luiierend.

Nestbeeld 29 mei Jonkerbos Loosbroek. We zijn niet altijd welkom.

Nestbeeld 29 mei Vierling in de Kloostertuin "de Stelt" Oss

Nestbeeld 29 mei 4 donsjongen Heibloemsedijk Heeswijk

Nestbeeld 1 juni 4 donsjongen Klotbeek Heeswijk-Dinther

En zo zien ze ons van boven!
Oo... die twee weer.

Gegevens stokcamera:

Gewicht uitschuifbare stok = 6,5 kg

Lengte stok ingeschoven = 1,7 meter

Lengte stok uitgeschoven = 21 meter

HD camera Hero3, Zender Boscam BOS G20

Display Wireless receiver DVR

Het volgende verslag zal gaan over de aangevoerde prooien. En het aantal uitgevlogen takkelingen. Deze gegevens worden overgenomen op de nestkaarten en opgestuurd naar het Sovon.

Groet, Berry

Takkelingen doen hun naam eer aan

Beste roofvogelaars,

Het waren weer drukke dagen zoals jullie kunnen lezen in het verslag. Prooien zoeken onder de nestboom en natuurlijk kijken op de nesten, tijdrovend werk. Je bent zo een uur verder. Over het algemeen zijn op de nesten de haviksjongen in de leeftijd van takkeling. Dus zeg maar 30dg à 35dg oud, nog net niet van het nest gevlogen. Ze manoeuvreren onhandig van tak naar tak en weer terug naar het nest. Maar er zijn ook al waaghalzen die een stukje vliegen. Ze worden nog op het nest gevoerd of beter gezegd, daar wordt de prooi door de ouders afgeleverd. Toch zie ik ook nog donskoppen, er zijn dus wat leeftijdsverschillen. De eerste braakballen van de takkelingen liggen onder het nest tussen de overboord gekieperde prooiresten. Ik maak er foto's van om thuis alles goed te kunnen determineren en te noteren.

Moerasspirea aan de bosrand Nistelrode

Korte samenvatting van de havik 6^e controlerondes

Bernheze 12 juni

Weidebeekjuffer zweefvliegvelde Nistelrode

Met bewolkt weer fiets ik s' morgens weg. Vandaag een overgangsdag (van warm naar iets minder warm) maar geen regen. Ik start met wind tegen aan de 35km lange ronde. Mijn eerste stop is bij de Rauwe heide Nistelrode. Ik vind het bezette nest dat we nog niet gevonden hadden, jippie. Makkelijk nu met die poepjes onder de nestboom. Ik kom hier nog terug met de stokcamera om goed te kijken. Zie foto, ook weer zo'n latertje, nog geheel in het dons. Ik geniet van een bruine eekhoorn die op de grond foerageert maar als ik een foto wil nemen is hij al weg. Bij het Zweefvliegvelde zitten twee grote takkelingen naast het nest. Onder het nest veren van één van hun nestgenoten. Zie foto.

Waakzame takkelingen op nest Nistelrode

Een van de drie nestjongen heeft het niet gered in Nistelrode zweefvliegvelde.

Dit gedrag (elkaar opeten) dat kainisme genoemd wordt komt bij havik minder vaak voor dan bij buizerds. In Vorstenbosch zitten twee takkelingen met nog wat dons op de kop mij aan te kijken. Plukresten van sierduif en zwarte kraai en verse braakballen.

Hier zijn de jongen kwikstaarten net uitgevlogen. Maar ook een vos met prooi in de bek steekt het fietspad over bij de Bosweg Heeswijk-Dinther. Het bosje bij de Bosweg nog geen nieuwe klant(havik).

Heeswijk-Dinther, Klotbeek 3 takkelingen op het nest en een rondvliegend. Hier vind ik een buitenste handpen (ruiveer) van de havik en een staartpen van de buizerd ze zitten op nog geen vijftig meter van elkaar. Ik zie het vrouwtje met prooi in haar poten rondvliegen. Bij Mignon op de koffie hier hoor en zie de foto's van haar vogelreis naar Albanië.

Het zijn mooie kunstwerken van poep onder de nestbomen, daar kon Anton Heyboer nog wat van leren. Aan de Heibloemsedijk in Heeswijk zijn de jongen al van het nest. Verderop bij de camping de Wildhorst zitten nog drie takkelingen mij aan te kijken. Hetzelfde beeld in het Jonkersbos in Loosbroek.

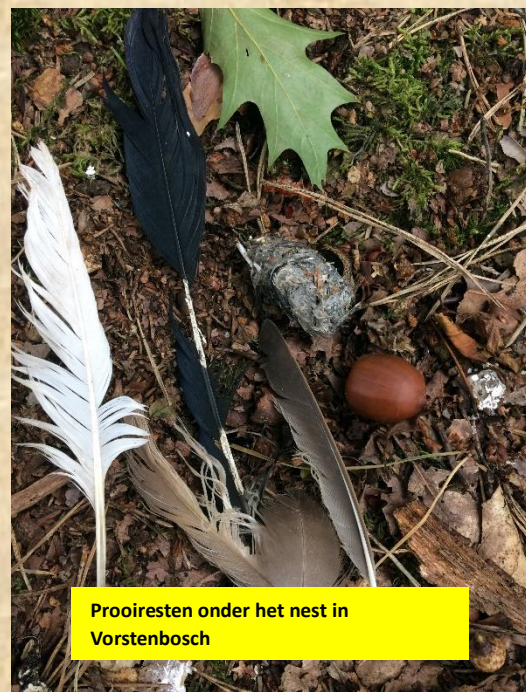
staartpen buizerd en buitenste handpen havik Klotbeek H-Dinther

Poepkunstwerk Anton Heyboer

Verzameling rooiresten, zie ook duivenringen in braakballen

Prooiresten onder het nest in Vorstenbosch

13 juni, Oss Herperduin en Maashorst

In de voormalige kloostertuin op de Stelt heb ik weer een leuk gesprek met bewoners en begeleiders. Het haviksnest wordt goed bijgehouden leuk die betrokkenheid die je hier voelt. Er zitten twee takkelingen naast het nest en één donskop op het nest. Zie foto.

Bij het Putje Oss nog donsjes in het nest, ze hebben net eten gekregen dus het is een drukte daarboven.

Aan de Koepelweg in het hoge nest in een lariks zie ik twee donsjes bewegen, nog een keer terug komen om de takkelingen te tellen. Dat geldt voor alle donsjes, moeilijk tellen zo zonder stokcamera.

De havik aan de Zevenbergseweg is een echte duivenspecialist. Ik tel zo vijf postduiven ringen. Zie foto.

Twee van de drie takkelingen(35dg oud) Zevenbergseweg Oss

Postduivenringen sommige nog in de braakbal

Ook het hoge nest op de Snippenjacht is niets te zien, wel een poepcirkel. Het zijn ook nog donsjes die in de nestkom liggen. Het vrouwtje zit in haar uitkijkboom een geringde Amerikaanse eik. Hier hoor ik de goudvink roepen. Het tweede nest noordelijk is dit jaar niet in gebruik.

Bij het Ganzenven is het stil geen activiteit waargenomen, toch vind ik nog een ruiveer(hp2) van het havik vrouwtje.

14 juni Nistelrode

Eerst zoeken naar een nest in De Wielen in Heesch. Geen actie hier dit jaar.

Vandaag met de stokcamera in het nest gekeken Rauwe Heide te Nistelrode, verrassend er zit maar één donsjong op het nest. Het waakzaam vrouwtje laat al snel van zich horen. Wat een geweldig nuttig werktuig deze stokcamera. Bij de Golfbaan hebben de vier jongen het nest verlaten ik hoor ze in de buurt roepen. Opvallend dit broedseizoen zijn de verschillen in leeftijd van de jongen. Sommige zijn toch later gestart met de eileg.

één donsjong op het nest Rauwe Heide Nistelrode

De voorlopige gegevens van de twee onderzoeksgebieden samengevat in een tabel.

Roofvogel inventarisatie Bernheze 2017

bezoek datum	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal jongen	leeftijd jongen	prooien
nog niet	Wolvenbos	8-apr	3 stuks	30 dagen	onbekend
12-6-2017	de Wielen Heesch	gestopt			geen
12/14-6-2017	Rauwe Heide Nistelrode	20-apr	1 stuks	15 dagen	duif,zw.kraai
12-6-2017	Zweefvliegveld Nistelrode	2-apr	3 stuks	35 dagen	duif,gbs, mees, groenling
12-6-2017	Klotbeek Dinther	2-apr	3/4 stuks	35 dagen	duif, merel, zw.kraai
12-6-2017	Heibloemsedijk Heeswijk	2-apr	3/4 stuks	35 dagen	duif,spreeuw,vink
nog niet	Berkt Heesch	onbekend			onbekend
12-6-2017	Jonkerbos Loosbroek	2-apr	3 stuks	35 dagen	duif, eend,gbs
12-6-2017	Wildhorst Dinther	2-apr	3 stuks	15 dagen	duif,zw.kraai,postduif,kip,gbs
14-6-2017	Hooge Vorssel	28-mrt	4 stuks	uitgevlogen	duif,gbs, zw.kraai
12-6-2017	Nistelrodesedijk Vorstenbosch	8-apr	2 stuks	30 dagen	duif, zangvogel

Roofvogel inventarisatie Oss Herperduin en Maashorst Noord 2017

bezoek datum	nest locatie	legdatum +/- 2dg	aantal jongen	leeftijd jongen	prooien
13-6-2017	de Stelt Oss	2-apr	3 stuks	35 dagen	duif,zw.kraai,postduif,gs
13-6-2017	het Putje Oss	15-apr	3 stuks	20 dagen	duif,merel
13-6-2017	Koepelweg Herperduin	8-apr	3 stuks	30 dagen	duif,zw.kraai
13-6-2017	Zevenbergseweg Herperduin	2-apr	3 stuks	35 dagen	duif,gs, mees,groenling
13-6-2017	Snippenjacht Zuid Herperduin	8-apr	3 stuks	30 dagen	duif, merel, zw.kraai
13-6-2017	Snippenjacht Oost Herperduin	onbekend			
13-6-2017	Ganzenven Herperduin	onbekend			ruiveer gevonden
nog niet	Munsche Heide Noordoosten	onbekend			
nog niet	Kanonsberg Maashorst-Noord	onbekend			

Vandaag mijn eerste teek opgelopen. Maar thuis optijd vakkundig verwijderd met de tekenlepel. Zo, dat was het weer in vogelvlucht. Nog te bezoeken territoriums:

Munse Heide Maashorst, Wolvenbos Loosbroek en landgoed De Berkt in Heesch.

Kom tijd te kort!

Spreuk van de dag:

Je bent er misschien nog niet helemaal, maar je bent wel weer een stukje dichterbij dan gisteren.

Volgende keer het laatste havik roofvogelverslag van 2017 “de nacontrole”.

Groet,
Berry

Wespendief en boomvalk de laatste roofvogels

Beste roofvogelaars,

Nu de gierzwaluwen zijn vertrokken en tuinvogels in de rui zijn wordt het wel erg stil. Wespendief en boomvalk zijn de laatste roofvogelsoorten die het roofvogelseizoen afsluiten. Maar we genieten in deze tijd nog of hopklaver, vogelwikken of grote pimpernel tijdens onze met de vegetatieclub. De natuur blijft boeien.

Wespendief

Voorlopig moet ik het doen met waarnemingen buiten ons werkgebied. Half juli gingen Paul en ik naar Limburg en in het Munnichsbos bij Montfort zagen we wespndieven en vonden ruiveer. Ik was bij Marieke in Wuustwezel in België waar raaddragende wespndieven waren gefotografeerd. Ook zagen die dag wespndieven maar in de opdracht om hun nest te zijn we niet geslaagd. Het is zeker geen gemakkelijke soort het zien gaat daarom het vogelaarshart sneller kloppen. Het is roofvogelsoort voor specialisten die in de winter al op zoek gaan naar mogelijke nesten en begin juni er veel waarnemingstijd insteken. Hier in onze werkgebieden, Heperduin of Maashorst worden wel wespndieven gezien maar broedsuccessen zijn dit jaar niet gemeld.

van rol-
tochten

we een

wij op
vinden
maar bij
een

Vrouwkje op het nest

Hallo ik ben er weer

Mannetje op de uitkijk

Boomvalk

In een eerder schrijven is het kappen van populieren aan één kant van de Ruitersweg in Heesch al benoemd. Ook de nestboom van de boomvalk was gesneuveld. Als uitnodiging om terug te komen naar "het Grolder" werd een kunstnest opgehangen op dezelfde plek in een populier. En nadat het koppel half mei dagelijks werd gezien was het spannend waar ze gingen zitten. Het was nog niet zo simpel om het gekozen nest te vinden. Hun keuze was gevallen op een kraaiennest in de top van een populier iets verderop. Het door ons geplaatste kunstnest werd dus niet gebruikt. Dagelijks werd ik enthousiast op de

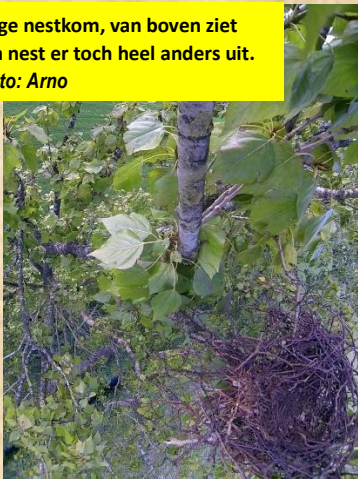
hoogte gehouden door Ank van Erp , die op gepaste afstand het koppel boomvalken volgde. Zelf maakte ik wekelijks foto's van de boomvalk op of bij het nest.

Mooi was mijn waarneming op een avond van prooi overdracht door het mannetje in de lucht. Toen het eind juli stil bleef en mij opviel dat er weer meer kraaien in het bomenlaantje waren kwamen de vraagtekens. Zijn er wel jongen geboren, of zijn ze door de hevige regenbuien zodanig afgekoeld dat ze het niet gered hebben? Wel zagen we het paartje boomvalken nog dagelijks in de boomtoppen zitten maar hoorden geen bedelroep van jongen, het bekende geluid wat we kende, van het vorig jaar toen er drie jongen uitvlogen. Het was een raadsel en dan blijft het knagen wat er daarboven in het nest is gebeurd. Met Arno van Engelen werd een afspraak gemaakt om met de stok camera in het nest te kijken. Dat is uiteindelijk ook gelukt. Het leverde een foto op van een leeg nest! Zijn het de kraaien die de overblijfselen in de nest hebben verwijderd? Ook van Jan van de Tillaart, die in Veghel en omstreken boomvalken volgt, hoor ik dat het daar ook een slecht broedseizoen is geweest. Maar ook gelukkig goed nieuws van Otto die een succesvol broedgeval meldt. Wel hebben wij weken kunnen genieten van de snelle en sierlijke boomvalk. Hopelijk kunnen we het volgend jaar weer genieten van jongen boomvalken.

Zie mijn filmpje op YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=4v6WqYY6bt8&feature=youtu.be>

Lege nestkom, van boven ziet z'n nest er toch heel anders uit.
Foto: Arno

Nestkaarten

De tijd van de administratie is weer aangebroken. Alle waarnemingen, bezoeken, broedsuccessen en gevonden plukresten van de prooien worden op de nestkaarten digitaal ingevoerd. Natuurlijk zijn tussentijds deze gegevens in een eigen spreadsheet verwerkt. Maar dan nog is het weer een uitdaging om dit op tijd klaar te krijgen. De gegevens gaan naar Sovon en CBS. --'t Is verrékkennis veul werk--

Dit is weer het laatste roofvogelverslag van 2017. Ik wil graag alle mensen bedanken voor hun reacties.

De leuke reactie van Nieke op het 6e verslag (*Takkelingen doen hun naam eer aan*) wil ik jullie niet onthouden:

Hallo Berry,
Heel erg bedankt voor het verslag! Erg leuk om te lezen.
Vooral de foto met de stokcamera vind ik mooi, ik wist niet dat de poten al zo groot waren op zo'n jonge leeftijd :) en ik wist ook niet dat het elkaar opeten kainisme werd genoemd, weer wat geleerd!
Ik kan me niet meer herinneren of dit tijdens ons gesprek ter sprake kwam, maar de haviken in de Kloostertuin hadden 4 jongen, waarvan 3 uiteindelijk uitvlogen. Ik heb een van mijn foto's bijgevoegd waarop alle jongen te zien zijn (foto is gemaakt op 05-06-2017).

We hebben tijdens de koffiepauzes nog lang mogen genieten van de jonge haviken die roepend over de moestuin vlogen, ik hoop dat de ouders volgend jaar terugkomen en net zo succesvol zijn :).

Nogmaals bedankt voor het sturen van dit mooie verslag!

Met vriendelijke groet, Nieke

Groet, Berry - We zen 'n hil end op scheut.-

